

A rendezvény támogatói:

PÜSKI KIADÓ
BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
VERES PÉTER GIMNÁZIUM
ELTE TTK MATEMATIKAI INTÉZET
NEMZETI ERŐFORRÁS MINISZTERIUM
NEMZETI TANKÖNYVKIADÓ
BRINGÓHINTÓ KKT.
ATTILA HOTEL (WWW.ATTILAHOTEL.HU)

Zene és hang: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny körzeti fordulójának helyi szervezői:

- Buda körzet:** GELNICZKY GYÖRGY (Veres Péter Gimnázium)
HORVÁTHNÉ LÁPOSI ÉVA (Bárczi Géza Általános Iskola)
MERÉNYI IMRE (Baár-Madas Református Gimnázium)
FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)
ANTAL ERZSÉBET (Arany János Általános Iskola és Gimnázium)
SZABÓNÉ EGERVÁRI ÁGNES (Kossuth Lajos Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Ált. Isk.)
- Pest körzet:** KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
SZÉKELYHIDI-CSÁFORDA MÓNICA (Móra Ferenc Általános Iskola)
MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
LATÁK ISTVÁN (Lónyay Református Gimnázium)
ÁRVÁNÉ DOBA MÁRIA (Jedlik Ányos Gimnázium)
- Arany-körzet:** TAKÁCSNÉ BERKI VERONIKA (1. számú Általános Iskola, Budaörs)
KÁNTOR ARANKA (Bolyai János Általános Iskola, Érd)
CSÁKÓ JÓZSEFNÉ (Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola, Dunakeszi)
SZABÓNÉ EKKER ÉVA (Premontrei Szt. Norbert Gimnázium, Gödöllő)
- Gárdonyi-körzet:** LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Dr. Kemény Ferenc Általános Iskola, Eger)
KLAJ SÁNDORNÉ (Kazinczy Ferenc Általános Iskola, Miskolc)
- Jókai-körzet:** GAZDA-PUSZTAINÉ VÉBER GABRIELLA (Vaszary János Ált. Isk., Tata)
BOGNÁR EDIT (Nádorvárosi Közoktatási Központ, Óvoda és Ált. Isk., Győr)
- Kölcsey-körzet:** BARDÓCZINÉ WEINÉMER ÉVA (Csapókeri Általános Iskola, Debrecen)
SZABÓNÉ JUHÁSZ EMESE (Gönczy Pál Kéttannyelvű Ált. Isk., Hajdúszoboszló)
KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Általános Iskola, Derecske)
WEINÉMER SÁNDOR (Bocskai István Gimnázium, Hajdúböszörmény)
TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Társulási Általános Iskola, Kisvárd)
VASKÓ MIHÁLYNÉ (Jókai Mór Református Általános Iskola, Nyíregyháza)
MURGULYNÉ KOVÁCS EDIT (Kálvin János Református Ált. Isk., Mátészalka)
- Móra-körzet:** TÓTHNÉ BODÓ MÁRIA (GYAKI 5. sz. Általános és Sportisk. Tagint., Gyula)
KOCSMÁR MÁRIA (Szent-Györgyi Albert Általános Iskola, Szolnok)
- Petőfi-körzet:** OSVÁTH EMESE (Szilády Áron Református Gimnázium, Kiskunhalas)
TERCSINÉ TÓTH ILONA (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
UDVARHELYINÉ BÉRES IRMA (Tisza-parti Általános Iskola, Szeged)
TÓTHNÉ HLAVÁCS MÁRIA (Kosztai József Általános Iskola, Szentes)
- Vörösmarty-körzet:** KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)
LASKÓ ZOLTÁNNÉ (Teleki Blanka Gimnázium, Székesfehérvár)

Kérjük, ha lehetősége van rá, támogassa versenyünket a következő számlaszámon:
Az Összszedolgozási Képesség Fejlesztéséért (ÖSSZKÉP) Alapítvány, OTP 11703006-20445410

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2010. 6. osztály Körzeti forduló

A rendezvény fővédnöke:
Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus

A feladatsor összeállítója:
MARTON ÁGOTA középiskolai tanár

Feladatok, ötletek:
PAPP ISTVÁN középiskolai tanár

A feladatsor lektorálójaja:
KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár

Szerkesztés, informatikai háttér:
TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:
NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Híres művek címeit írtuk át rokon vagy hasonló értelmű kifejezésekkel. Fejtsétek meg őket, majd jelöljétek be azokat, amelyeket Petőfi Sándor írt!

(A) *Az ordas és a gyapjas* (B) *Halad a pásztor a csacsin* (C) *Anyuka*
(D) *Monda a bűvös gímről* (E) *Község szélén pici csapszék*
- Jelöljétek meg a felsorolt igealakokra vonatkozó **igaz** állításokat!

nézegettünk, írtuk volna, fessétek

(A) *Mindhárom ige más-más módban áll.* (B) *Mindegyik többes számú.*
(C) *Kettő közülük tárgyas ragozása.* (D) *Egyik igealakban sincs képző.*
(E) *Kettő közülük múlt idejű.*
- Hány értelmes szó rakható ki az alábbi betűkből? (1, 2 vagy 3 betűs szavakat is alkothattok, de egy betűt csak egyszer felhasználva. A *ré* szolmizációs hangot nem fogadjuk el.)

R, V, É

(A) *5-nél több* (B) *4* (C) *6-nál kevesebb* (D) *6* (E) *4-nél több*
- Az alábbiakban a Nemzeti dal első két sorát adtuk meg rovásírással. Ha még nem ismeritek, fejtsetek meg a betűket, majd jelöljétek meg, hogy melyik szó kerül a kipontozott helyre! (Figyelem! A rovás jobbról balra halad!)

! 4 1X H4444 4H1A4Y
!4X)A 44M YΛ)4 4411 44 Y1

(A) 4H4A (B) 444X (C) 4A4X (D) 4A4X (E) 4H4X
- Mely szavak származnak az **ÍR** alapszóból?

(A) *író* (B) *iroda* (C) *irt* (D) *irat* (E) *irodalom*
- Egy ismert közmondásból adtunk meg két szót. Találjátok ki a teljes közmondást, majd jelöljétek be az **igaz** megállapításokat!

markol, fog

(A) *Jelentése: aki joggatlanul gazdagodott meg, előbb-utóbb elveszíti a pénzét.*
(B) *Mindkét ige E/3. személyű, kijelentő módú és tárgyas ragozása.*
(C) *A tárgyragos szavak határozatlan számnevek.*
(D) *Van benne névmás.* (E) *A közmondás a mohóságtól óvja az embert.*
- Állapítsátok meg, hogy mi a szósorozat alkotó szabály, majd jelöljétek be azokat a szavakat, amelyek folytathatják a sort:

lovag, kor, osztály, terem, ör, láng, oszlop, fő,

(A) *vezér* (B) *szakács* (C) *hét* (D) *város* (E) *főnök*

- Irodalmi szereplőket szedtünk csokorba. Jelöljétek meg azokat a felsorolásokat, amelyek tagjai ugyanabban a műben szerepelnek!

(A) *Toldi Miklós, Bence, Mátyás király* (B) *Tutajos, Csónakos, Weisz*
(C) *Matula bácsi, Bem apó, Gábor pap*
(D) *Kinizsi Pál, Magyar Balázs, Dobó István*
(E) *Szép Ilonka, az ősz Peterdi, Mátyás király*
 - Mely szavakban található írásban is jelölt teljes hasonulás?

(A) *tűzzel-vassal* (B) *megkönnyebbül* (C) *szólj* (D) *ússzál* (E) *erről*
 - Tagoljátok helyesen szavakra az alábbi mondatot! Hány szóból áll?

Ugyanaztamatekfeladatokkétféleképpenismeglehetoldani.

(A) *7* (B) *8* (C) *9* (D) *10* (E) *11*
 - Az anagramma egy szó betűinek olyan játékos összekeverése, amelynek eredményeképpen egy új kifejezést kapunk. Az alábbi anagrammákból magyar városnevek rakhatók ki. Jelöljétek be azokat, amelyek összetett szavak!

(A) *DEGESZ* (B) *KEVÉS FEHÉR SZÁR* (C) *ALAPOT VÁR*
(D) *KOMOR ÁM* (E) *TAPOSSAK RÁ*
 - Találjátok ki, hogy melyik mitológiai vagy történelmi személy adhatta volna föl az alábbi apróhirdetést! Majd jelöljétek meg azokat a neveket, amelyek szorosan kapcsolódnak az ő életéhez, történetéhez!

Rendkívüli erőt igénylő, különösen nehéz fizikai munkák elvégzését vállalom. Gyakorlatom van pl. istállópucolásban, vadállatok befogásában, szörnyek legyőzésében. Az ajánlatokat „Félisten” jelígre várom.

(A) *Fehérlófia* (B) *Hagrid* (C) *Héra* (D) *Lajos király* (E) *Zeusz*
 - Egy jól ismert magyar népdal első 2 sorát idézzük, de minden szónak csak az első és utolsó betűjét adjuk meg. A népdal azonosítása után jelöljétek meg az igaz állításokat!

M _ g _ a _ t _ m _ _ _ _ k, n _ m _ i _ _ _ k
a t _ _ c a m _ _ _ _ k ...

(A) *Az idézet mindkét igéje 3. személyű, kijelentő módú.*
(B) *Az első versszakban minden 2. sor szótagszáma megegyezik.*
(C) *Az idézet egyik szava főnév és melléknév is lehet.*
(D) *A népdal a katonai toborzók közé tartozik.* (E) *A népdal páros rímelésű.*
- A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!**
- Sok járókelő szórakozik azzal, hogy a rendszámtáblák betűiből értelmes szavakat alkot. Játsszunk mi is! A megadott betűk: **R T K**. A mássalhangzók sorrendjét nem lehet megváltoztatni, és egy adott szóban mindháromat föl kell használni. További mássalhangzókat nem lehet beiktatni, magánhangzókból viszont bárhová (a mássalhangzók elé, közé, mögé) bármennyi elhelyezhető. A cél az, hogy minél több szót, szóalakat hozzatok létre. Jó játékot!